

**СИЛАБУС навчальної дисципліни
«СОРТОЗНАВСТВО»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	201 Агрономія Освітньо-професійна програма Агрономія
Курс, семестр	3 курс, 5 семестр
Трудовісність	Загальна кількість годин – 120 год. Кількість кредитів – 4,0.
Мова(и) викладання	Державна
ІНІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології, Кафедра селекції, насінництва і генетики
Контактні дані розробника(ів)	Баган Алла, кандидат с.-г. наук, доцент, доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, e-mail: alla.bagan@pdau.edu.ua , Сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/bagan-alla-vasylivna
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Знання з дисциплін: Ботаніка, Генетика.
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. <i>Фахові:</i> ФК 2. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції. ФК 3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.
Результати навчання	РН 12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог. РН 13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.
Мета вивчення навчальної дисципліни	Сформулювати основні поняття систематики, походження та морфологічних ознак сортів і гібридів сільськогосподарських культур; підбирати сортимент сільськогосподарських культур; аналізувати сортові ресурси за комплексом господарсько цінних ознак для вирощування насінневого матеріалу сільськогосподарських культур; розробляти модель сорту для визначених ґрунтово-кліматичних умов вирощування з метою

	отримання високоякісної сільськогосподарської продукції та застосовувати їх у професійної діяльності.
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Роль сорту в інтенсифікації землеробства Тема 2. Правова охорона сортів рослин Тема 3. Ринок сортів та насіння в Україні Тема 4. Сортознавство пшениці Тема 5. Сортознавство зернових культур Тема 6. Сортознавство зернобобових культур Тема 7. Сортознавство круп'яних культур Тема 8. Сортознавство кукурудзи, соняшнику і картоплі
Методи навчання	- словесні (лекція, розповідь, пояснення); - наочні (ілюстрування, спостереження); - практичні (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою); - мультимедійні (використання мультимедійних презентацій); - методи усного контролю (опитування, доповідь); - методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота).
Стратегія оцінювання результатів навчання	<i>Форми поточного контролю:</i> опитування, виконання практичних робіт, виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота). <i>Форма семестрового контролю:</i> залік.
Оцінювання результатів навчання	Денна форма здобуття освіти: опитування – 0-2 бали, виконання практичних робіт – 0-5 балів, виконання завдань самостійної роботи – 0-3 бали. Заочна форма здобуття освіти: опитування – 0-15 балів, виконання практичних робіт – 0-30 балів, контрольна робота – 0-40 балів.
Політика навчальної дисципліни	<i>Академічна доброчесність:</i> Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та семестрового контролю результатів навчання. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладається на здобувачів вищої освіти. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету; попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності; скерування на додаткове навчання з питань академічної доброчесності. <i>Терміни виконання та перескладання:</i> Семестровий контроль проводиться у формі заліку. Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше, ніж межа незадовільного навчання на дату семестрового контролю. Здобувачу вищої освіти, який одержав під час екзаменаційної сесії незадовільну оцінку (FX) або не був допущений до семестрового контролю, дозволяється ліквідувати підсумкову академічну

	заборгованість. Ліквідація здобувачем підсумкової академічної заборгованості здійснюється згідно з графіком ліквідації підсумкової академічної заборгованості. <i>Відвідування занять:</i> Відвідування занять є обов'язковим, незалежно від форми навчання. Усі види завдань (згідно робочої програми навчальної дисципліни) повинні бути виконані. Пропуски занять повинні бути відпрацьовані. Критерієм успішного навчання здобувача вищої освіти є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання. <i>Оскарження результатів оцінювання:</i> Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, яка протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача, який проводив контрольний захід.
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	Презентації лекцій
Рекомендовані джерела інформації	<i>Основні</i> 1. Методика проведення експертизи сортів рослин групи зернових на відмінність, однорідність і стабільність. / зі змін. та допов. від від 27 липня 2021 р. 331 с.: https://www.sops.gov.ua 2. Методика проведення експертизи сортів рослин групи олійних на відмінність, однорідність і стабільність. / зі змін. та допов. від 27 жовтня 2020 р. 169 с.: https://www.sops.gov.ua 3. Баган А. Методичні вказівки для практичних занять з дисципліни „Сортознавство” для здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія СВО Бакалавр. Полтава, ПДАУ. 2022. 58 с. <i>Допоміжні</i> 1. Кириченко В.В., Рябчун Н.І., Єльніков М.І. Спеціальна селекція і насінництво польових культур : навчальний посібник. Харків : ІР ім. В.Я. Юр'єва НААН України, 2010. 462 с. 2. Баган А. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи з дисципліни „Сортознавство” для здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія СВО Бакалавр.

Полтава, ПДАУ. 2022. 8 с.

3. Баган А. Методичні вказівки для написання контрольних робіт з дисципліни „Сортознавство” для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання спеціальності 201 Агрономія СВО Бакалавр. Полтава, ПДАУ. 2022. 11 с.

4. Баган А.В., Шакалій С.М., Барат Ю.М. Формування насіннєвої продуктивності нуту залежно від сорту та інокуляції насіння. *Таврійський науковий вісник*. 2020. № 111. С. 14-21. DOI <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2020.111.2>

5. Баган А.В., Шакалій С.М., Юрченко С.О., Головаш Л.М. Вплив сорту на вияв господарсько-цінних ознак вівса посівного. *Таврійський науковий вісник*. 2020. № 114. С. 13–19. DOI: <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2020.114>.

6. Баган А.В., Шакалій С.М., Юрченко С.О. Формування продуктивного потенціалу гібридів кукурудзи за групами стиглості. *Аграрні інновації*, 2022. №113. С. 7-11. DOI <https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2022.13.1>

7. Марініч Л.Г., Шакалій С.М., Баган А.В. Характеристика вихідного матеріалу стоколосу безостого для газонного використання. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2022. №4. С. 19-24. DOI [doi:10.31210/visnyk2022.04.02](https://doi.org/10.31210/visnyk2022.04.02).

8. Шакалій С.М., Баган А.В., Юрченко С.О. Вплив біологічних особливостей сорту на якість насіння тритикале озимого. *Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва: колективна монографія*; за ред. О.В. Калашник, Х.З. Махмудова, І.О. Яснолоб. Полтава : ПП «Астроя», 2020. С. 213–219.

9. Шакалій С.М., Баган А.В., Юрченко С.О., Марініч Л.Г. Мінливість ознак сортів льону багаторічного (*Linum perenne*) для садово-паркового господарства в умовах Полтавської області. *Вісник Уманського національного університету садівництва*. 2023. № 1. С. 59-65. DOI <https://doi.org/10.32782/2310-0478-2023-1-59-65>

10. Шакалій, С.М., Юрченко, С.О., Баган, А.В., Марініч, Л.Г. Вплив сорту на прояв господарсько-цінних ознак гречки. *Scientific Progress & Innovations*, 2023. 26 (2), 51-55. DOI: <https://doi.org/10.31210/spi2023.26.02.09>.

Інформаційні ресурси

1. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні: <https://www.sops.gov.ua>

2. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин»: <https://zakon.rada.gov.ua>

3. Закон України «Про насіння і садивний матеріал»: <https://zakon.rada.gov.ua>

4. Насіннєва асоціація України: <https://ukrseeds.org.ua>

5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

6. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030

	року: https://zakon.rada.gov.ua 7. AgriAcademy: https://agriacademy.org/courses-catalog 8. Coursera: https://www.coursera.org 9. Prometheus: https://prometheus.org.ua
Рік введення	2023